

Sygn. akt I Ns 176/18

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Renata Lech

Protokolant: sekretarz sądowy Daria Mazerant

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku P. G. kandydata na Wójta Gminy G. KWW P. G.

z udziałem P. O. kandydata na Wójta Gminy G. KWW (...)

o wydanie orzeczenia w trybie art.111 § 1 Kodeksu wyborczego

postanawia:

1. nakazać uczestnikowi postępowania P. O. przeproszenie wnioskodawcy i sprostowanie nieprawdziwej informacji poprzez zamieszczenie w terminie 24 godzin od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia na portalu społecznościowym F. oświadczenia następującej treści:

„Na mocy orzeczenia Sądu wydanego w następstwie rozpoznania wniosku P. G. prostuję nieprawdziwe informacje zawarte w ulotce wyborczej, iż Gmina G. przez cztery ostatnie lata otrzymała ponad 10 milionów złotych dofinansowania ze środków Unii Europejskiej i znajduje się na drugim miejscu w województwie (...) wśród gmin pomiędzy 3500 a 6000 mieszkańców pod względem pozyskania środków zewnętrznych. Za rozpowszechnianie powyższych nieprawdziwych informacji przepraszam.

Oświadczam, iż wysokość środków pozyskanych przez Gminę G. z Unii Europejskiej w okresie czterech ostatnich lat wynosi 3.552.370,50 zł. Gmina G. zajmuje 21 miejsce w rankingu gmin województwa (...) o liczbie mieszkańców 3500 a 6000 pod względem pozyskania środków zewnętrznych”.

2. Oddalić wniosek w pozostałej części ;

3. Ustalić , iż każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane z udziałem w sprawie;

SSO Renata Lech

UZASADNIENIE

Wnioskodawca P. G. we wniosku złożonym w dniu 18 października 2018 roku w trybie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego wniósł o zobowiązanie uczestnika postępowania P. O. do :

1) nakazania uczestnikowi postępowania P. O. sprostowania nieprawdziwych informacji dotyczących:

a) stanu zadłużenia Gminy G.. Informacja opublikowana na profilu facebook P. O.;

b) sposobu pozyskiwania funduszy unijnych na budowę kanalizacji w Gminie G.. Informacja opublikowana na profilu facebook P. O.;

c) wysokości kwoty dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, pozyskanej dla Gminy G., zawartej w ulotce kandydata na Wójta Gminy G., KWW (...);

d) miejsca Gminy G. w rankingu gmin woj. (...), w kategorii pozyskiwanie środków zewnętrznych w gminach pomiędzy 3500 a 6000 mieszkańców, zawartej w ulotce kandydata na Wójta Gminy G. ;

2) nakazania uczestnikowi postępowania P. O. przeproszenia wnioskodawcy P. G., za nazwanie go kłamcą w kontekście informacji z pkt. 1 wniosku. Informacja opublikowana na profilu facebook P. O. w formie ogłoszenia o treści:

„P. O. kandydat na Wójta Gminy G. przeprasza P. G. oraz wszystkich (...) za kłamstwa, którymi posłużył się jako kandydat na wójta w samorządowej kampanii wyborczej na swoim profilu na F. oraz w ulotce wyborczej.

P. O. oświadcza, że oszukał społeczeństwo Gminy G.:

- zaprzeczając na swoim profilu na F. istnieniu ponad siedmiomilionowego długu Gminy G.;

- próbując zrzucić z siebie odpowiedzialność za fiasko wielkiego projektu kanalizacji w Gminie G., pisząc na profilu F., że nie on ponosi odpowiedzialność za utratę dofinansowania a stało się to za przyczyną rodziny Państwa P.. W rzeczywistości był jedyną osobą podejmującą decyzję o nie wydaniu zgody na racjonalne żądanie rodziny Państwa P..

P. O. oświadcza, że kłamał, pisząc w ulotce wyborczej, że pozyskał ponad 10 milionów złotych z funduszy UE, gdy faktycznie było to 3 552 370,50 zł.

P. O. oświadcza, że kłamstwem jest twierdzenie, że Gmina G. znajduje się na drugim miejscu w rankingu gmin najlepiej pozyskujących środki UE w kategorii 3600 - 6000 mieszkańców, gdy w rzeczywistości jest to miejsce 21 w tej kategorii.

Ponadto P. O. wyraża głębokie ubolewanie z powodu nazwania Pana P. G. kłamcą na swoim profilu F. i wycofuje się z takiej niesprawiedliwej oceny."

opublikowanego:

- na koncie F. P. O.

- w lokalnej telewizji (...) w porze pomiędzy godzinami 18 - 20, w formie planszy z czytającym osobiście tekst P. O.. Komunikat powinien zostać wyemitowany sześciokrotnie w terminie 19 - 21 października 2018r. Długość trwania komunikatu - 60 sekund.

3) nakazania uczestnikowi P. O. wpłacenia kwoty 4782 złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) hospicjum (...)", (...)- (...) Ł., ul. (...), KRS (...). Numer konta bankowego: (...), Bank (...) S.A. III o/Ł.

W uzupełnieniu braków formalnych wniosku wnioskodawca P. G. wskazał , iż :

Nieprawdziwa informacja z pkt. 1 a to:

Uczestnik P. O. podał nieprawdziwą informację na profilu F., że Gmina G. zadłużona jest na kwotę ok. 4 554 834,53 zł na dzień 15.10.2018r. i zarzucił kłamstwo wnioskodawcy. Tymczasem zgodnie z przedstawionymi dokumentami, kwota ta to ok. 7 000 000 zł (stan na 30 lipca 2018r.) i wnioskodawca we wszystkich materiałach podawał taką kwotę oraz dzień, na który takie zadłużenie występuje.

Nieprawdziwa informacja z pkt. 1 b to:

Uczestnik P. O. oświadczył na profilu F., że utrata dotacji na kanalizację to wina jednej z rodzin i zarzucił wnioskodawcy kłamstwo. Wnioskodawca kwestionuje winę rodziny i twierdzi (za dostępnymi dokumentami), że to wyłączna wina

P. O.. Wina polega na tym, że nie doprowadził negocjacji do satysfakcjonującego strony finału i wiedząc o tym, że nie dysponuje stosowną zgodą podpisał umowę z Marszałkiem Województwa (...) na dofinansowanie projektu. Podpisując umowę miał świadomość, że nie będzie mógł jej zrealizować.

Nieprawdziwa informacja z pkt. 1 c to:

Uczestnik P. O. w ulotce wyborczej twierdzi, że pozyskał „ponad 10 mln zł” z funduszy UE. Wnioskodawca przedstawił dokument, z którego wynika, że pozyskano 3 552 370,50 zł. Różnica jest istotna, stąd można zarzucić kłamstwo w ulotce wyborczej.

Nieprawdziwa informacja z pkt. 1 d to:

Uczestnik P. O. w ulotce wyborczej twierdzi, że Gmina G. znajduje się w rankingu gmin o ilości mieszkańców 3600 - 6000 na drugim miejscu. Wnioskodawca przedstawił dokument, z którego wynika, że gmina znajduje się na 21 miejscu rankingu w kategorii gminy o ilości mieszkańców 3600 - 6000. Różnica pomiędzy drugim a 21 miejscem jest istotna, stąd można zarzucić kłamstwo w ulotce wyborczej.

Wskazał też dokładną treść żadanego sprostowania :

„P. O. kandydat na Wójta Gminy G. przeprasza P. G. oraz wszystkich (...) za kłamstwa, którymi posłużył się jako kandydat na wójta w samorządowej kampanii wyborczej na swoim profilu na F. oraz w ulotce wyborczej.

P. O. oświadcza, że oszukał społeczeństwo Gminy G.:

- zaprzeczając na swoim profilu na F. istnieniu ponad siedmiomilionowego długu Gminy G.;

- próbując zrzucić z siebie odpowiedzialność za fiasko wielkiego projektu kanalizacji w Gminie G., pisząc na profilu F., że nie on ponosi odpowiedzialność za utratę dofinansowania a stało się to za przyczyną rodziny Państwa P.. W rzeczywistości był jedyną osobą podejmującą decyzję o nie wydaniu zgody na racjonalne żądanie rodziny Państwa P..

P. O. oświadcza, że kłamał, pisząc w ulotce wyborczej, że pozyskał ponad 10 milionów złotych z funduszy UE, gdy faktycznie było to 3 552 370,50 zł.

P. O. oświadcza, że kłamstwem jest twierdzenie, że Gmina G. znajduje się na drugim miejscu w rankingu gmin najlepiej pozyskujących środki UE w kategorii 3600 - 6000 mieszkańców, gdy w rzeczywistości jest to miejsce 21 w tej kategorii.

Ponadto P. O. wyraża głębokie ubolewanie z powodu nazwania Pana P. G. kłamcą na swoim profilu F. i wycofuje się z takiej niesprawiedliwej oceny."

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania wnosił o oddalenie wniosku.

Na rozprawie w dniu 18 października 2018 roku wnioskodawca poparł wniosek.

Uczestnik postępowania na rozprawie w dniu 18 października 2018 roku wniósł o oddalenie wniosku.

Sąd ustalił stan faktyczny:

Wnioskodawca P. G. jest kandydatem na Wójta Gminy G. KWW P. G. .

Uczestnik postępowania P. O. jest kandydatem na Wójta Gminy G. KWW (...).

(okoliczności bezsporne)

W dniu 17 października 2018r. P. O., wykorzystując swój profil F., opublikował w czasie trwania kampanii wyborczej tekst, w którym zarzucał podawanie przez wnioskodawcę nieprawdziwych informacji dotyczących stanu zadłużenia

gminy, które według P. G. ma wynosić ponad siedem milionów złotych, odpowiedzialności za niepozyskanie środków unijnych na dofinansowanie budowy kanalizacji .

dowód: zrzut z ekranu profilu facebook P. O. (2 strony) **k.13,14**

Zgodnie z informacją z wykonania budżetu gminy G. za I półrocze 2018r. Gmina G. na dzień 30 czerwca 2018r. posiada zadłużenie 5 265 818,23 zł.

W 2018 roku Gmina G. zaciągnęła zobowiązanie z tytułu kredytu w kwocie 1.757.266,45 zł na pokrycie deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań .

dowód: informacja z wykonania budżetu gminy G. za I półrocze 2018r. (fragment) **k.16,17** , ogłoszenie o udzieleniu zamówienia **k.18,19**

Zadłużenie Gminy G. z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2018 roku wynosi 4.554.834,53 zł.

dowód: oświadczenie skarbnika gminy G. załącznik do odpowiedzi na wniosek

Uczestnik P. O. zarzucił kłamstwo wnioskodawcy, polegające na twierdzeniu, że winę za brak kanalizacji ponosi tylko i wyłącznie uczestnik postępowania.

Odnosnie wysokości pozyskanej kwoty dofinansowania ze środków Unii Europejskiej dla Gminy G. uczestnik postępowania w ulotce wyborczej wskazał m.in.: „Pozyskiwanie środków unijnych stało się naszą wielką przewagą. Gmina G. przez Zarząd Województwa (...) jest stawiana jako wzór tej, która skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne. W gminach pomiędzy 3500 a 6000 (...) jest na drugim miejscu w województwie (...) pod względem pozyskania środków zewnętrznych. Dziś możemy się pochwalić, że przez cztery ostatnie lata otrzymaliśmy ponad 10 milionów zł. dofinansowania”.

W piśmie z dnia 17 października 2018 roku Urzędu Marszałkowskiego w Ł., kwota dofinansowania ze środków unijnych dla gminy G. to 3 552 370,50zł, a Gmina G. znajduje się na 21 miejscu rankingu gmin z województwa (...) o liczności mieszkańców od 3500 - 6000 osób, korzystających ze wsparcia UE w perspektywie 2014- 2020 .

dowód: pismo Urząd Marszałkowski Województwa (...). (...).1.197.2018

ulotka wyborcza P. O., KWW (...) **k.20-21**

Gmina G. brała udział w dwóch różnych postępowaniach o dofinansowanie projektów z zakresu budowy kanalizacji . W szczególności zaś było to postępowanie, w którym Gmina G. została uwzględniona jako beneficjent dofinansowania na realizację projektu pt. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowościach G. i K. w Gminie G.”.

Umowa na dofinansowanie została podpisana w dniu 22.12.2016 r. Z uwagi na wycofanie zgody przez jednego z beneficjentów - mieszkańca Gminy na dysponowanie działką, gmina nie mogła spełnić stawianych jej warunków wobec powyższego umowa na dofinansowanie została rozwiązana za porozumieniem stron.

dowód: umowa o dofinansowanie k.30-32, cofnięcie zgody na dysponowanie działką **k.25**

W 2017 r. ogłoszony został kolejny projekt, w ramach którego Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie inwestycji pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowościach G. i K. i S. w Gminie G.”. Jednakże w tym projekcie zmianie uległo kryterium krajowe stanowiące, że nie podlega dofinansowaniu ta Gmina, w której na terenie aglomeracji ilość Równoważnej Liczby (...) ((...)) rzeczywistych różni się o więcej niż 5% od (...) wskazanej w uchwale Sejmiku ustanawiającej w danej Gminie obszar aglomeracji. Przedmiotowa uchwała Sejmiku z 2009 r. obejmowała również (...) związaną z ówczesnym funkcjonowaniem na terenie Gminy G. Zakładu (...) zajmującym się produkcją tworzyw sztucznych, który w 2017 r. już nie istniał, co miało bezpośredni wpływ na różnicę w kryterium (...) będącym powyżej 5% skutkowało tym, iż wniosek nie uzyskał pozytywnego wyniku oceny formalnej. Zakład generował

znaczną ilość zrzutu zarówno ścieków przemysłowych, jak również socjalno- bytowych, co wynikało z dużej liczby zatrudnionych w nim osób. W związku z likwidacją w/w Zakładu (...) uległa zmniejszeniu, która to okoliczność powinna zostać uregulowana w treści nowej uchwały o aglomeracji.

dowód: oświadczenie uczestnika postępowania protokół z rozprawy z dnia 18 października 2018 roku

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów oraz okoliczności niespornych i przyznanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Sąd okręgowy rozpoznaje wnioski, o którym mowa w § 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w § 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.

Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje skarga kasacyjna i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.

Publikacja sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 48 godzin, na koszt zobowiązanego. W orzeczeniu sąd wskazuje prasę w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, w której nastąpić ma publikacja, oraz termin publikacji.

W razie odmowy lub niezamieszczenia sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin przez zobowiązanego w sposób określony w postanowieniu sądu, na wniosek zainteresowanego, zarządza opublikowanie sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin w trybie egzekucyjnym, na koszt zobowiązanego.

Zgodnie z treścią analizowanego przepisu **materiały wyborcze muszą być formą agitacji wyborczej**. Jeżeli podane w nich zostaną informacje nieprawdziwe, odnoszące się do programu wyborczego bądź do osoby kandydata, mogące zdyskwalifikować go w oczach wyborców i temu służące, to takie zachowania wymagają ingerencji w trybie przepisów art. 111. W orzecznictwie podkreśla się w związku z tym, że: "należy w pierwszej kolejności odpowiedzieć na pytanie, czy w art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego chodzi tylko o materiały wyborcze w ujęciu art. 109 § 1 i 2 tego kodeksu, czyli pochodzące od komitetu wyborczego i przezeń sygnowane. Za odpowiedzią negatywną na tak postawione pytanie przemawia przede wszystkim wykładnia językowa przepisu art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego.

Budowa zdaniowa przepisu świadczy o tym, że mogą tutaj wchodzić w grę materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki i hasła (z uwagi na użycie sformułowania "w szczególności" katalog jest tylko przykładowy), a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej (brak katalogu choćby przykładowego, chodzi tylko o to, by była to forma agitacji wyborczej). W tym drugim wypadku nie musi więc chodzić o materiały pochodzące od komitetu wyborczego. Zaznaczenia wymaga również, iż z uwagi na użycie w omawianym przepisie sformułowania "również w prasie" obejmuje on swoim działaniem rozpowszechnianie materiałów wyborczych a także wypowiedzi lub innych form prowadzonej agitacji wyborczej zawierających nieprawdziwe informacje nie tylko w prasie również na innych polach komunikacji społecznej. Za przedstawionym wyżej rozumieniem przepisu art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego przemawia nadto wykładnia celowościowa. Gdyby, bowiem w trybie wyborczym dopuszczalne było rozpoznawanie jedynie spraw dotyczących materiałów wyborczych wyraźnie oznaczonych przez komitety wyborcze, byłoby to swego rodzaju zachętą do łamania ustawy. Premiowane byłyby komitety, które celem uniknięcia rygorów odpowiedzialności wynikającej z szybkiego trybu wyborczego, do prowadzenia agitacji wyborczej posługiwały się podmiotami trzecimi, formalnie z nimi nie związanymi. Prowadziłyby to, z kolei do pozbawienia konkurentów możliwości skorzystania z szybkiej ochrony prawnej, co ma znaczenie w okresie bezpośrednio poprzedzającym wybory i ciszę wyborczą, kiedy standardowe środki ochrony prawnej przewidziane w Kodeksie cywilnym byłyby nieskuteczne, właśnie z uwagi na ów krótki czas pozostający do dnia głosowania. Jeżeli zatem ratio legis przepisu art. 11 § 1 Kodeksu wyborczego polega na dążeniu do zapobieżenia zniekształceniu wyniku wyborów przez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, zaprezentowana wyżej wykładnia w pełni koresponduje z tym postulatem" (post. SA w R. z 7.9.2013 r., I ACz 775/13, L.).

Oceniając kwestionowane wypowiedzi uczestnika postępowania, stwierdzić należy, iż dotyczą osoby kandydującej w wyborach na stanowisko wójta Gminy G., zostały rozpowszechnione w czasie trwającej kampanii wyborczej, nawiązują do zgłoszenia przez wnioskodawcę swojej kandydatury w wyborach, a zatem mają charakter agitacji wyborczej.

Artykuł 111 § 1 Kodeksu wyborczego używa pojęcia informacji, nie określając jego treści. Ustalenie jej jest zaś ważne z dwóch powodów: braku jednej powszechnie aprobowanej definicji informacji, a także zapewnianej przez dotychczasowe ordynacje wyborcze ochrony przed rozpowszechnianiem nieprawdziwych faktów, a nie informacji. Zmiana terminologii dokonana przez ustawodawcę musiała być więc celowa. Chodziło o ukrócenie dyskusji w orzecznictwie na temat tego, czym różni się nieprawdziwy fakt, przed którego rozpowszechnianiem przyznana była ochrona od nieprawdziwej opinii, komentarza czy oceny, w przypadku których już ochrona w tzw. trybie przedwyborczym nie przysługiwała. Dla wielu definicji informacji wspólne jest to, że akcentują one dwa elementy. Po pierwsze informacje zawierają dane istotne w procesie komunikacji interpersonalnej, a po drugie ich celem jest wywołanie u odbiorcy określonych reakcji, powstanie określonych ocen itp. Znacznie węższy od tego ujęcia informacji zakres pojęciowy ma fakt – czyli "określony stan rzeczy, zdarzenie, to co zaszło lub zachodzi w rzeczywistości" (tak definiuje się fakt w orzecznictwie sądowym, zob. np. post. SA w B. z 10.11.2006 r., I ACz 872/06, OSA 2006, Nr 4, poz. 26).

Podkreślić natomiast należy, iż w powyższym trybie art. 111 Kodeksu wyborczego ***ochrona nie dotyczy "komentarzy i oceny przymiotów kandydata. Jeżeli takie komentarze i ocena naruszają dobra osobiste kandydata, to może on dochodzić ochrony na zasadach ogólnych"*** (zob. post. SA w K. z 7.11.2002 r., I ACz 1956/02, OSA 2003, Nr 10, poz. 47. Podkreśla się także w orzecznictwie i Sąd w niniejszej sprawie podziela powyższe poglądy, iż „hipoteza art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego nie obejmuje ocen, nawet niesprawiedliwych" (post. SO w Krakowie z 20.10.2014 r., IX GNs 1/14, L.). W tym kontekście należy zwrócić uwagę na stanowisko ETPCz, który w swojej praktyce dokonał rozróżnienia pomiędzy twierdzeniami dotyczącymi faktów a sądami o charakterze ocennym. Podczas gdy istnienie faktów może zostać dowiedzione, prawdziwość ocen nie podlega udowodnieniu. W przypadku gdy stwierdzenie jest oceną wyrażaną przez daną osobę, współmierność ingerencji może zależeć od tego, czy istnieją wystarczające podstawy faktyczne dla takiego twierdzenia, ponieważ nawet twierdzenie ocenne bez istnienia dla niego wystarczających podstaw faktycznych może być przesadne (zob. wyr. z 24.2.1997 r., skarga Nr (...), D. H. i G. v. Belgia, Raporty 1997-I, s. 236 oraz F. v. Słowacja, skarga Nr

(...), (...) 2001-VIII). "W szczególności najważniejszy jest jeden czynnik odróżniający wypowiedź prawdziwą od sądu ocennego. Istnienie faktów można wykazać, podczas gdy prawdziwość ocen nie nadaje się do udowodnienia. Wymóg udowodnienia zgodności ich z prawdą nie da się zrealizować i narusza swobodę opinii będącą fundamentalnym elementem prawa zagwarantowanego w art. 10 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Jednak, nawet jeśli wypowiedź jest sądem ocennym, można rozważać, czy doszło do naruszenia, jeśli istnieją fakty pozwalające na kwestionowanie sądów ocennych, a sąd ocenny może przekraczać dopuszczalne granice, jeśli brak jest podstaw faktycznych na ich poparcie" (wyr. z 19.5.2005 r. T. v. Turcja, skarga Nr (...), (...) 2001-II - (Patrz Kodeks Wyborczy Komentarz do art. 111 – Legalis)

Przepis art. 111 Kodeksu ma bowiem na celu ochronę opinii publicznej przed rozpowszechnianiem informacji nieprawdziwych, a więc ma na względzie przede wszystkim dobro publiczne. Właśnie na podstawie faktów bowiem, a nie wyrażanych ocen, wyborcy powinni wyrażać sobie własne zdanie, które zaowocuje określoną decyzją w akcie głosowania" (M. G., Kampania wyborcza. Zagadnienia wybrane, P. W.. 2012, Nr 5)

Szczególne środki ochrony przewidziane w prawie wyborczym mogą być zastosowane jednak tylko do wypowiedzi, które zawierają informację, a zatem podlegają weryfikacji w kategorii prawdy i fałszu. Wypowiedzi będące opiniami, przypuszczeniami i ocenami, a więc mające charakter wartościujący nie podlegają takiej weryfikacji. W konsekwencji ochrona nie dotyczy komentarzy i oceny przymiotów kandydata. Jeżeli takie komentarze i ocena naruszają dobra osobiste kandydata, to może on dochodzić ochrony na zasadach ogólnych (por. postanowienie SA w Katowicach z 7.11.2002 r., I ACZ 1956/02, OSA 2003, Nr 10, poz. 47).

W sprawie rozpoznawanej w tzw. trybie wyborczym Sąd bada wyłącznie kwestię prawdziwości informacji i danych związanych z kampanią wyborczą. Artykuł 111 kodeksu wyborczego przyznaje zainteresowanemu jedynie roszczenie o sprostowanie informacji nieprawdziwych, zatem opisowych, dających się w dacie orzekania zweryfikować według kryterium prawda-fałsz. Zakres postępowania jest znacznie węższy niż w przypadku spraw o naruszenie dóbr osobistych, nie uwzględnia się bowiem całokształtu zagadnień związanych z naruszeniem dobra osobistego przez podanie informacji prawdziwej ze względu na kontekst, rodzaj użytych sformułowań oraz sfery życia człowieka, której dotyczy wypowiedź.

W toku niniejszego postępowania niesporną okolicznością był fakt, iż w dniu 17 października 2018r. uczestnik na swoim profilu na portalu społecznościowym F. zamieścił wypowiedź, w której odniósł się do informacji przekazywanych przez kontrkandydata w ubieganiu się o stanowisko wójta Gminy G. P. G., zarzucając mu podawanie nieprawdziwych informacji.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, iż podane w powyższym wpisie informacje nie mogą być uznane za informacje nieprawdziwe .

Z dokumentów przedstawionych przez uczestnika postępowania, w tym informacji skarbnika gminy oraz wieloletniej prognozy finansowej wynika, iż stan zadłużenia gminy z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2018 roku wynosi 4.554.834,53 zł.

Wobec powyższego zasadnym było twierdzenie uczestnika postępowania , że podana przez wnioskodawcę informacja o zadłużeniu wynoszącym ponad siedem milionów jest informacją nieprawdziwą .

Podobnie za uzasadnione należy uznać zawarte w powyższym wpisie informacje dotyczące okoliczności pozyskiwania środków na budowę kanalizacji i rozwiązania umowy o dofinansowanie .

Uczestnik postępowania przedstawił dokumenty i wyjaśnił jakie obiektywne przyczyny doprowadziły do utraty powyższego dofinansowania wobec czego powyższe informacje nie mogą przedstawione przez wnioskodawcę jako wynik zaniedbania uczestnika i niedopełnienie wszystkich wymogów formalnych i proceduralnych.

Wnioskodawca zarzucił także rozpowszechnianie przez uczestnika nieprawdziwych informacji w ulotce wyborczej, gdzie uczestnik wskazał, wysokość pozyskanych środków zewnętrznych i fakt, iż Gmina G. z tej racji jest na drugim miejscu wśród gmin z województwa (...).

W świetle dokumentów pisma Urzędu Marszałkowskiego w Ł. z dnia 17 października 2018 roku powyższą informację należy uznać za nieprawdziwą.

Z pisma tego wynika bowiem, iż wysokość środków pozyskanych przez Gminę G. z Unii Europejskiej w okresie czterech ostatnich lat wynosi 3.552.370,50 zł. Gmina G. zajmuje 21 miejsce w rankingu gmin województwa (...) o liczbie mieszkańców 3500 a 6000 pod względem pozyskania środków zewnętrznych .

Wbrew twierdzeniom uczestnika brak było podstaw do uznania, iż kwota pozyskanych środków to kwota to około dziesięciu milionów złotych tym bardziej, iż do powyższej sumy wliczył kwotę czterech milionów uzyskaną na dofinansowane na budowę kanalizacji , która to umowa została następnie rozwiązana .

Z tych względów Sąd uwzględnił żądanie wnioskodawcy i nakazał uczestnikowi opublikowanie sprostowania i przeproszenia .

Sąd oddalił także żądanie wnioskodawcy zasądzenia kwoty 4.782,00 zł zł na wskazaną organizację pożytku publicznego. W ocenie Sądu zakres rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 i 2 niniejszego postanowienia jest wystarczająca dla osiągnięcia celu, jaki przyświeca regulacji art. 111 Kodeksu wyborczego. Sąd miał na uwadze cele represyjno–prewencyjne wynikające z dominującego elementu publicznoprawnego regulacji zawartej w art. 111 kodeksu wyborczego, służącej przede wszystkim zapewnieniu prawidłowości prowadzonej kampanii wyborczej i uznał, iż zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwej informacji oraz nakazanie opublikowania sprostowania będą wystarczające dla osiągnięcia tegoż celu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

SSO Renata Lech